

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Herstel Raadhuisplein
Aanleiding	: Gebruik plein in tijdelijke situatie
Datum	: 3 september 2019
Portefeuillehouder	: J. Kraijo
Schrijver	: M.H.J. Kleverwal.

Geachte leden van de gemeenteraad,

U ontvangt deze raadsinformatiebrief als vervolg én in aanvulling op het raadsmemo van 15 juli 2019 met betrekking tot de ontwikkelingen op het Raadhuisplein. Naast dit raadsmemo 15 juli heeft u ook de beschikking gekregen over het persbericht dat naar aanleiding van het incident van 11 juli is verspreid.

Inleiding

Zoals u in het raadsmemo kunt lezen, is ons college op 11 juli verrast door de werkzaamheden op het Raadhuisplein waarbij een groot deel van de aanwezige keien is weggehaald. Dankzij de inzet van velen is het plein hersteld om (weer) veilig te kunnen fungeren als tijdelijke parkeerplaats én evenemententerrein.

Het incident van 11 juli heeft geleid tot een behoefte aan overzicht van de feiten. In deze fase maken wij onderscheid naar drie situaties:

1. Veiligheidsproblemen bij gebruik van het plein als tijdelijke parkeervoorziening in afwachting van vernieuwing;
2. 11 juli 2019: het verwijderen van de aanwezige bestrating en;
3. besluitvorming definitieve inrichting van het plein.

Veiligheidsproblemen bij gebruik van het plein als tijdelijke parkeervoorziening in afwachting van vernieuwing

Hoewel bekend was dat de (toen) aanwezige kei-verharding op het Raadhuisplein niet duurzaam berekend was op het gebruik als tijdelijke parkeervoorziening wordt de locatie, mede op uw aangeven, nu circa twee jaar als zodanig gebruikt. Het Raadhuisplein draagt daarmee in belangrijke mate bij aan het bereikbaar en aantrekkelijk houden van het centrumgebied. Het op een veilige manier dienen van dit belang staat voor ons college dan ook buiten kijf.

Om een groot deel van de tijdelijk verloren parkeerplaatsen in de Havenstraat te kunnen compenseren, is het Raadhuisplein in het voorjaar 2019 voorzien van belijning waarmee een efficiënter gebruik van het plein is bevorderd.

Eind juni is door medewerkers van de ambtelijke organisatie geconstateerd dat de aanwezige stenen dusdanig los kwamen te liggen dat een onveilige situatie ontstond. Oorzaak daarvan lag in het efficiënte gebruik van het plein als parkeerplaats. De aangebrachte belijning zorgde er voor dat er beter werd en wordt geparkeerd. Neveneffect was evenwel dat door het scherper moeten parkeren de ondergrond meer te lijden had. Door het "torderen"(verdraaien) kwamen stenen op steeds meer plaatsen los te liggen en er kon niet meer gesproken worden van een veilige stabiele ondergrond. Het kunnen handhaven van het plein als veilige openbare ruimte kwam daarmee in het gedrang. Het was voor ons college duidelijk dat er op korte termijn maatregelen nodig waren om het plein in ieder geval tot het einde van het jaar te kunnen laten functioneren als parkeerplaats en evenemententerrein.

De snelheid waarmee de conditie van het plein verslechterde, was aanleiding om aan de organisatie te vragen tijdelijke oplossingen in beeld te brengen. Het veilig kunnen gebruiken van het plein als openbare centrumvoorziening stond daarbij voorop. Over de mogelijke oplossingen, die zijn beschreven in bijlage 1 van deze brief, zou 12 juli intern beraad plaatsvinden. Na het maken van een weloverwogen keuze zou vervolgens op of spoedig na 12 juli opdracht tot herstel kunnen worden verleend. Door gebeurtenis van 11 juli 2019, waarbij in opdracht van een marktpartij door een GWW-aannemer (grond, weg- en waterbouw) de bestaande bestrating werd verwijderd, heeft dat overleg evenwel niet plaatsgevonden.

Het verwijderen van de aanwezige bestrating

Het verwijderen van de aanwezige bestrating op 11 juli is voor ons college als een volslagen verrassing gekomen. De feitelijke situatie die hierdoor op het Raadhuisplein ontstond, heeft er toe geleid dat er versneld een keuze moest worden gemaakt om het gebruik van het plein als parkeer- en evenemententerrein voorlopig te kunnen continueren.

Na constatering van het verwijderen van de keien is het werk stilgelegd en is met de betreffende aannemer contact gezocht en is deze aansprakelijk gesteld. Ook is een feitenonderzoek gestart naar de verwijdering van de stenen. De betreffende aannemer is in de gelegenheid gesteld een oplossing voor de ontstane situatie te bieden. Met direct aanwonenden, ondernemers en vertegenwoordigers van ondernemerskringen is schriftelijk gecommuniceerd over de gebeurtenissen.

Onderzoek

In de gang van zaken rond het incident heeft ons college aanleiding gezien een feitenonderzoek te laten uitvoeren naar de verwijdering en verkoop van de keien van het Raadhuisplein. De uitvoering van dit onderzoek is belegd bij bureau Hoffmann om enerzijds tot een objectieve oordeelvorming te komen en anderzijds de noodzakelijke zorgvuldigheid en grondigheid te betrachten.

Uit het onderzoek blijkt dat noch de gemeentelijke noch de projectorganisatie opdracht heeft gegeven tot het verwijderen van de stenen. Het verwijderen van de stenen berust op een samenloop van omstandigheden én miscommunicatie tussen een marktpartij en de betreffende GWW-aannemer.

Oplossingsrichting

Samen met de betreffende aannemer is gezocht naar een adequate oplossing. Dit heeft geresulteerd in een aanbod van zijn zijde gevolgd door een spoedig herstel van het plein. Bij de beoordeling van de aangeboden oplossing en daaruit voortvloeiende werkzaamheden hebben de volgende aspecten een rol gespeeld.

Garanderen veilig gebruik openbare ruimte, stenen niet terug brengen

De feitelijke toestand van het plein (geconstateerd eind juni 2019) met steeds meer losliggende stenen, noopte, ook zonder het incident van 11 juli, hoe dan ook tot actie. De daartoe verzamelde gegevens, onder andere marktconsultatie, zijn gebruikt in de onderhandelingen met de aannemer. Dat betekende ook dat het terugleggen van de stenen niet als optie werd gezien. Bij de eerder in beeld gebrachte oplossingsrichtingen heeft ons college er expliciet voor gekozen om de stenen niet terug te brengen; het gebruik van het plein zou er voor zorg dragen dat de stenen weer snel los zouden komen liggen.

Tijdpad herinrichting plein

Gelet op de komende evenementen en feestdagen aan het eind van dit jaar was duidelijk dat herstel van het plein voor de duur van minimaal zes maanden noodzakelijk zou zijn.

Afspraken en kosten

De aannemer is voor het verwijderen van de stenen aansprakelijk gesteld en er zijn afspraken met hem gemaakt. Deze afspraken hebben betrekking op techniek, planning, veiligheid en kosten van de oplossing. In de onderhandelingen met de aannemer is in redelijkheid en billijkheid gesproken over een marktconforme huurprijs; de opbrengst van de stenen is daarbij afgezet tegen de kosten van het herstraten. Het onderhandelingsresultaat was dat het merendeel van de financiële consequentie terecht is gekomen bij de aannemer. Zo is het leveren, aanbrengen en plaatsen van Stelconplaten voor rekening van de aannemer uitgevoerd en is het gebruik van het plein kostenneutraal tot het einde van het jaar. Omgerekend heeft de gemeente € 15,-/m² voor de stenen ontvangen; dit is een meer dan marktconforme vergoeding. Gemeente is hierdoor ook geen eigenaar van de stenen meer.

Ons college heeft bij de onderhandelingen meegewogen dat er, los van de situatie van 11 juli 2019, sowieso kosten gemaakt hadden worden om een veilige openbare ruimte te kunnen garanderen.

Aannemer heeft verantwoordelijkheid genomen

In het kader van het veiligheidsprobleem had de organisatie, nog voor het incident van 11 juli, al een aantal oplossingen in beeld gebracht. De oplossing van de aannemer, het plaatsen van Stelconplaten een aanbrengen van belijning, past daar binnen. Het aanbod van de aannemer is aanvullend zowel intern als extern ("in de markt" als referentie) gecheckt. Wij constateren dat de aannemer zijn verantwoordelijkheid heeft genomen voor een juiste afwikkeling van de kwestie.

Parkeerbalans centrum

Uit onderzoek is gebleken dat de parkeerbalans in het centrumgebied onder andere door de renovatie van het gemeentehuis te krap is; zo zijn de parkeervakken achter het gemeentehuis bijvoorbeeld niet bruikbaar gedurende de renovatie. Hierdoor ontstaat (extra) parkeerdruk in het centrum. Voor een structurele oplossing naar de toekomst, die ligt in het waar mogelijk toevoegen van parkeergelegenheid, is het gehele centrumgebied (inclusief Wipmolenterrein en Havengebied) betrokken. Het gebruik van het Raadhuisplein als tijdelijke parkeergelegenheid biedt in de tijdelijke situatie lucht voor het parkeerprobleem.

Evenementen

Door het verwijderen van een groot deel van de keien was het gehele Raadhuisplein onbruikbaar als parkeergelegenheid en centrumvoorziening. 26 juli zou de Paardenmarkt plaatsvinden en in september staat Havenfestival geprogrammeerd. In beide gevallen was er reeds vergunning verleend voor de evenementen én was er voor het Raadhuisplein een rol weggelegd hetzij als parkeergelegenheid voor de extra bezoekers hetzij als evenemententerrein. Dit heeft geleid tot het onder extra tijdsdruk moeten zoeken naar een oplossing. Deze oplossing zou daarnaast op korte termijn uitvoerbaar moeten blijken én een tijdelijk karakter moeten hebben. Asfalteren van het terrein viel daarom bijvoorbeeld af als optie.

Uitstraling van het centrum

De renovatie van het gemeentehuis en het aanpakken van haar omgeving laat enerzijds zien dat er gebouwd wordt aan het centrum maar zorgt aan de andere kant voor een mate van overlast en mogelijk negatieve uitstraling. Als het Raadhuisplein, zonder dat daar werkzaamheden op plaats zouden vinden, onderdeel gaat uitmaken van de bouwput van het gemeentehuis, komt dat de totale uitstraling van het centrum niet ten goede.

Het herstel van het plein, waardoor deze weer gebruikt kan worden als parkeer- én evenemententerrein, heeft inmiddels plaatsgevonden. Alles overwegende heeft ons college gekozen voor het laten plaatsen van Stelconplaten én aanbrengen van belijning.

Besluitvorming definitieve inrichting

Met de gekozen oplossingsrichting heeft ons college getracht om binnen de mogelijkheden en bevoegdheden het plein in ieder geval te laten functioneren tot aan de periode waarin na uw raadsbesluit gestart wordt met de definitieve inrichting van het plein.

De projectwethouder zal, samen met de projectorganisatie, in oktober een voorstel aanbieden om tot besluitvorming over definitieve herinrichting van het plein te komen. Parallel hier aan zet ons college zich in om het plein in tijdelijke vorm te laten fungeren als parkeervoorziening en evenemententerrein. Over de kosten die met dit gebruik samenhangen neemt ons college voor het einde van het jaar een besluit.

Samenvattend

In afwachting van besluitvorming over vernieuwing van het plein is het plein, mede op uw aangeven, in gebruik genomen als tijdelijke parkeervoorziening. Door het gebruik als parkeerterrein ontstonden er veiligheidsproblemen die aanleiding waren voor intern beraad.

Als gevolg van het incident op 11 juli kon het beraad over de oplossingsrichtingen geen doorgang vinden en was directe actie noodzakelijk. Ons college heeft het werk stil laten leggen en is een onderzoek naar de gang van zaken gestart. De door de aannemer aangedragen en door ons geaccepteerde oplossing

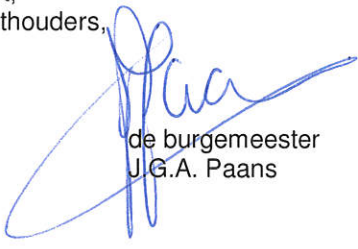
is, onder vastlegging van een aantal zakelijke afspraken, uitgevoerd door plaatsing van Stelconplaten en belijning. De aannemer heeft hierin duidelijk zijn verantwoordelijkheid genomen. Ons college zet zich in om het plein in tijdelijke vorm te laten fungeren als parkeervoorziening en evenemententerrein. Over de kosten die met dit gebruik samenhangen neemt ons college voor het einde van het jaar een besluit.

Ons college betreurt het incident van 11 juli. Wij hebben echter zakelijke afspraken met de aannemer kunnen maken en werken nu door aan de voorbereidingen voor besluitvorming in oktober. U kunt spoedig een voorstel tegemoet zien om tot besluitvorming over de definitieve inrichting van het plein te komen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris
S. van Heeren

de burgemeester
J.G.A. Paans